

SPIS TREŚCI

	Przedmowa – Praefatio	XVII
	Co pominęliśmy oraz co proponujemy – Praeterita propositaque	XIX
	Lekarz SOR na dyżurze w czasie pandemii COVID-19 – <i>Doctor OCEP agens tempore pandemiae COVID-19</i>	XX
1	Adan R. ATRIHAM Podejście do dyżuru w SOR – Tractatio munium doctoris in OCEP – How to approach a shift in the Emergency Department	1
2	Jakub JAŹDŹEWSKI Co się dzieje poza algorytmami, czyli dyżur w SOR z szerszej perspektywy – <i>Res ultra rationes agendi actae sive tempus munium in OCEP perspectione laxiore</i> – What is happening outside the algorithms? Shift at an Emergency Department from a broader perspective	9
3	Michał KURDZIEL Współpraca z funkcjonariuszami Policji – <i>Cooperatio doctoris OCEP cum custodibus publicis</i> – Cooperation of Emergency Department doctor with Police officers	15
4	Irina MOGILNAYA-WENGLowska Pacjent osadzony konwojowany przez funkcjonariuszy służby więziennej (SW) – <i>Incarceratus patiens a carceriis custoditus</i> – Incarcerated patient transported by Prison Service officers	32
5	Arkadiusz WEJNARSKI, Tomasz DERKOWSKI Współpraca z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym – <i>Cooperatio doctoris OCEP cum Aeronauticis Servatoribus Medicinalibus</i> – Cooperation of the ED doctor with the Polish Medical Air Rescue	35
6	Tomasz JUREK, Marta RORAT, Dominika KOCOWSKA-DZIK Informowanie pacjenta i jego zgoda na udzielanie świadczeń zdrowotnych – <i>Patientem edocere et eius voluntatem therapiae accipere</i> – Informing the patient and consent for healthcare services	43
7	Dominika KOCOWSKA-DZIK, Tomasz JUREK, Marta RORAT Tajemnica medyczna i prywatność w SOR – <i>Confidentia medicinalis et secretum in OCEP</i> – Medical confidentiality and privacy at the Emergency Department	56
8	Agnieszka WLAZŁO Komunikacja z pacjentem trudnym – <i>Communicatio cum patiente difficili</i> – Communication with a difficult patient	63

9	Daniel DUCHAŃ-OGRODNIK Przekazywanie „złych wieści” – <i>Ars nuntiandi mala</i> – Communicating unfavorable information	67
10	Jacek KLESZCZYŃSKI Promocja zdrowia w SOR i formułowanie zaleceń przy wypisie – <i>Promotionem salutis in OCEP</i> – Promoting health at the Emergency Department	70
11	Agnieszka WLAZŁO Wypalenie zawodowe – <i>Exustio professionalis</i> – Job burnout	76
12	Janusz SPRINGER Duszność – <i>Dyspnoe</i> – Dyspnea	81
13	Nicole TYCZYŃSKA Wentylacja nieinwazyjna w SOR – <i>Ventilatio noninvasiva in OCEP</i> – Non-invasive ventilation in the Emergency Department	96
14	Reuben J. STRAYER Intubacja dotchawicza – <i>Intubatio endotrachealis</i> – Endotracheal intubation	103
15	Katarzyna STAROSTA, Karolina BURSKA Przezskórny dostęp ratunkowy do dróg oddechowych – <i>Percutaneus salutem afferens accessus ad vias aereas</i> – Percutaneous emergency airway access	110
16	Małgorzata RAK, Tomasz ILCZAK Wstrząs – <i>Commotus</i> – Shock	121
17	Małgorzata RAK Ultrasonografia przyłóżkowa – <i>Ultrasonographia adlectuaria</i> – Point-of-care ultrasonography (POCUS)	129
18	Anthony RODIGIN Zaburzenia stanu świadomości – <i>Perturbationes conscientiae</i> – Altered mental status	137
19	Przemysław M. WASZAK Majaczenie – <i>Delirium</i> – Delirium	144
20	Janusz SPRINGER Ogólne zasady leczenia bólu w SOR – <i>Regulae generales therapiae doloris in OCEP</i> – General principles of analgesia at the ED	153
21	Reuben J. STRAYER Analgesodacja proceduralna w SOR – <i>Analgesodatio rationalis in OCEP</i> – Procedural sedation in the ED	161

22	Janusz SPRINGER Ból boku – <i>Dolor lateris</i> – Flank pain	169
23	Ewelina TRYBAŁA, Janusz SPRINGER Ból głowy – <i>Cephalgia</i> – Headache	171
24	Janusz SPRINGER Ból kończyny – <i>Dolor membri</i> – Limb pain	177
25	Ewelina TRYBAŁA, Janusz SPRINGER Ostry ból pleców – <i>Dorsalgia acuta</i> – Acute back pain	191
26	Ewa SOBCZAK Ból brzucha – <i>Abdominalgia</i> – Abdominal pain	195
27	Janusz SPRINGER, Grzegorz PISKULAK Ból brzucha oraz miednicy u kobiety – <i>Abdominalgia/pelvialgia feminae</i> – Abdominal and pelvic pain in women	206
28	Ewa SOBCZAK, Janusz SPRINGER Krwawienie z przewodu pokarmowego – <i>Haemorrhagia gastrointestinalis</i> – Gastrointestinal tract bleeding	208
29	Janusz SPRINGER, Grzegorz PISKULAK Krwawienie z pochwy – <i>Hemorrhagia vaginalis</i> – Vaginal bleeding	218
30	Janusz SPRINGER, Monika LICA-GORZYŃSKA Nieurazowy ból w klatce piersiowej – <i>Thoracalgia</i> – Non-traumatic chest pain	222
31	Jacek KLESZCZYŃSKI Ostry zespół wieńcowy – <i>Syndroma coronaria acuta</i> – Acute coronary syndrome	229
32	Janusz SPRINGER Troponina – <i>Troponinum</i> – Troponin	238
33	Janusz SPRINGER, Monika LICA-GORZYŃSKA Ostre rozwarstwienie aorty – <i>Dissectio aortae</i> – Aortic dissection	241
34	Janusz SPRINGER, Monika LICA-GORZYŃSKA Zatorowość płucna – <i>Embolia pulmonalis</i> – Pulmonary embolism (PE)	247
35	Janusz SPRINGER D-dimer – <i>D-dimer</i> – D-dimer	260
36	Janusz SPRINGER, Monika LICA-GORZYŃSKA Kołatanie serca – <i>Palpitatio</i> – Palpitations	262

37	Janusz SPRINGER, Monika LICA-GORZYNSKA Omdlenia – <i>Syncope</i> – Syncope	270
38	Janusz SPRINGER, Monika LICA-GORZYNSKA Niewydolność serca – <i>Insufficiencia cordis</i> – Heart failure	279
39	Janusz SPRINGER BNP – <i>Natriuretici peptidi encephali</i> – Brain Natriuretic Peptide (BNP)	286
40	Janusz SPRINGER Nadciśnienie tętnicze – <i>Hypertensio arterialis</i> – Arterial hypertension	288
41	Janusz SPRINGER, Monika LICA-GORZYNSKA Leczenie przeciwkrzepliwe a procedury inwazyjne w SOR – <i>Therapia anticoagulans et ratio agendi in OCEP</i> – Anticoagulant therapy and invasive procedures at the ED	293
42	Janusz SPRINGER Hipoglikemia – <i>Hypoglycaemia</i> – Hypoglycemia	299
43	Janusz SPRINGER Hiperglikemia – <i>Hyperglycaemia</i> – Hyperglycemia	302
44	Anna KORZON-BURAKOWSKA, Janusz SPRINGER Stopa cukrzycowa – <i>Pes diabeticus</i> – Diabetic foot	308
45	Janusz SPRINGER Hipokaliemia – <i>Hypokaliaemia</i> – Hypokalemia	312
46	Janusz SPRINGER Hiperkaliemia – <i>Hiperkaliemia</i> – Hyperkalemia	316
47	Janusz SPRINGER Hiponatremia – <i>Hyponatraemia</i> – Hyponatremia	320
48	Janusz SPRINGER Hipernatremia – <i>Hypernatraemia</i> – Hypernatremia	324
49	Janusz SPRINGER, Maciej WORONIECKI Ból przy oddawaniu moczu – <i>Alginuresis</i> – Dysuria	327
50	Janusz SPRINGER, Maciej WORONIECKI Kamica nerkowa i moczowodowa – <i>Nephrolithiasis et urethrolithiasis</i> – Renal and urethral Stones	329
51	Janusz SPRINGER, Maciej WORONIECKI Krwimocz – <i>Haematuria</i> – Hematuria	332

52	Janusz SPRINGER, Maciej WORONIECKI Obrzęk moszny – <i>Oedema scroti</i> – Scrotal edema	335
53	Janusz SPRINGER, Maciej WORONIECKI Zatrzymanie moczu – <i>lischuria</i> – Urinary retention	337
54	Janusz SPRINGER, Grzegorz FARAN Ostre uszkodzenie nerek – <i>Insufficiencia renum acuta</i> – Acute kidney injury	339
55	Janusz SPRINGER, Grzegorz FARAN Kreatynina, eGFR i mocznik – <i>Creatinine, indicatio liquo glomerulus et urea</i> – Creatinine, estimated Glomerular Filtration Rate and urea	345
56	Janusz SPRINGER Sepsa – <i>Sepsis</i> – Sepsis	349
57	Janusz SPRINGER Prokalcytonina – <i>Procalcitoninum</i> – Procalcitonin	358
58	Janusz SPRINGER, Michał PATOCK Wstępne postępowanie z pacjentem zatrutym – <i>Prima ratio agendi cum patiente intoxicato</i> – Initial management of the poisoned patient	361
59	Jacek KLESZCZYŃSKI Zatrucie etanolem – <i>Intoxicatio ethanolica</i> – Alcohol intoxication	377
60	Janusz SPRINGER Zatrucie tlenkiem węgla (zaczadzenie) – <i>Intoxicatio effluvio carbonis monoxydati</i> – Carbon monoxide poisoning	383
61	Janusz SPRINGER, Mariusz SIEMIŃSKI Napad drgawek – <i>Colvulsiones</i> – Convulsions	389
62	Ewelina TRYBAŁA, Janusz SPRINGER Opadnięty kącik ust – <i>Anguli oris ptosis</i> – Mouth droop	399
63	Janusz SPRINGER, Dariusz GAŚECKI Udar mózgu i przemijające niedokrwienie mózgu (TIA) – <i>Apoplexia/paroxysmus ischaemiae transitorius</i> – Stroke and transient ischemic attack (TIA)	402
64	Peter JOHNS, Janusz SPRINGER Zawroty głowy – <i>Vertigo</i> – Vertigo	419
65	Przemysław M. WASZAK, Marta SARBIEWSKA Badanie psychiatryczne w SOR – <i>Examinatio psychiatrica in OCEP</i> – Psychiatric examination at the ED	433

66	Przemysław M. WASZAK, Marta SARBIEWSKA Alkoholowy zespół odstawienny – <i>Syndrome detractionis alcoholicae</i> – Alcohol withdrawal syndrome	441
<hr/>		
67	Przemysław M. WASZAK, Anna Sylwia KOWALSKA Zachowania samobójcze – <i>Suicidomania et tentamen suicidii</i> – Suicidal behaviors	450
<hr/>		
68	Przemysław M. WASZAK, Jacek KLESZCZYŃSKI Stosowanie przymusu bezpośredniego w SOR – <i>Coactio directa in OCEP</i> – Use of restraint at the ED	459
<hr/>		
69	Krzysztof KARWAN Wielonarządowe obrażenia ciała – <i>Polytrauma</i> – Polytrauma	474
<hr/>		
70	Adan R. ATRIHAM Postępowanie z chorym dzieckiem w SOR – <i>Ratio agendi cum puero aegro in OCEP</i> – Approach to the sick child at the Emergency Department	487
<hr/>		
71	Janusz SPRINGER Oparzenia – <i>Combustiones</i> – Burns	502
<hr/>		
72	Janusz SPRINGER Ból i zaczerwienienie oka – <i>Dolor et erythema oculi</i> – Red and painful eye	513
<hr/>		
73	Janusz SPRINGER Profilaktyka zakrzepicy u pacjentów z tymczasowym unieruchomieniem kończyny – <i>Thromboprophylaxis causa immobilisationis extremitatum temporariae</i> – Thrombosis prophylaxis in patients with temporary limb immobilization	518
<hr/>		
74	Janusz SPRINGER Profilaktyka zakażeń pacjenta po urazie – <i>Prophylaxis infectionis in patientem traumaticum</i> – Post-trauma infection prevention	520
<hr/>		
75	Janusz SPRINGER Leczenie składnikami krwi w SOR – <i>Therapia haematogenica in OCEP</i> – Blood component therapy at the ED	524
<hr/>		
	Wybrane skróty, oznaczenia i terminologia obcojęzyczna – <i>Abbreviatio et terminologia lingua</i> – Abbreviations and foreign language terminology	535
	Skorowidz	539